

73. Keskiviikkona 9 päivänä kesäkuuta 1993

kello 17.55

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely:

1) Ehdotus laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta 1717

Hallituksen esitys n:o 293/1992 vp
Toivomusaloitteet n:ot 166/1991 vp ja 49
Hallintovaliokunnan mietintö n:o 12

2) Ehdotus laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta 1719

Hallituksen esitys n:o 47
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 9

3) Ehdotukset laiksi maanmittauslaitoksesta annetun lain 2 ja 4 §:n ja laiksi kaavoitusalueiden jakolain 2 a §:n muuttamisesta „

Hallituksen esitys n:o 48
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 10

Pöydällepanoa varten esitellään:

4) Liikennevaliokunnan mietintö n:o 5 hallituksen esityksestä laiksi kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta (HE 35) „

S.

5) Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 5 hallituksen esityksestä laiksi opintotukilain 2 §:n ja korkeakouluopiskelijoiden opintotuesta annetun lain muuttamisesta (HE 68) 1719

S.

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Pesälä.

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 293/1992 vp
Toivomusaloitteet n:ot 166/1991 vp ja 49
Hallintovaliokunnan mietintö n:o 12

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö n:o 12. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. Pulliainen: Arvoisa puhemies! Äsken läpikäyty ensimmäinen käsittely ja sen aikana kuullut lukuisat puheenvuorot osoittivat, kuinka valtavan oikeassa vastalauseen allekirjoittaneet edustajat ovat näkemyksissään ulkomaalaislain muutosasiassa olleet. Kun näin usko voimakkaasti vahvistui, arvoisa puhemies, teen ehdotuksen, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. Urpilainen: Arvoisa puhemies! Pyydän kannattaa ed. Pulliaisen tekemää hyvää ehdotusta.

Ed. Aittoniemi: Herra puhemies! Viitataan vielä aikaisemmin täällä käytyyn keskusteluun hallituksen esityksen 64 b ja 64 c §:stä, jotka on valiokunnan käsittelyssä yhdistetty 64 b §:ksi sillä tavalla, että 64 c §:n 2 momentti on siirretty 64 b §:n 2 momentiksi. 64 b § hallituksen esityksessä puhuu luvattoman maahantulon edistämisestä. Sillä tarkoitetaan sitä, että joku henkilö hankkiakseen itselleen taloudellista hyötyä välittää laittomasti Suomeen — en nyt puhu pykälän sanoilla vaan omilla sanoillani — maahan tulevia henkilöitä. Tästä on rangaistuksena enintään kaksi vuotta vankeutta.

64 c §:ssä hallitus on esittänyt samaa ilman hyötymistarkoitusta lievempänä, jolloin rangaistus on enintään yksi vuosi vankeutta. Pykälän 2 momentissa lukee: ”Rangaistus voidaan jättää tuomitsematta, mikäli rangaistukseen tuomitseminen olisi tapaukseen liittyvät olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen kohtuutonta. Tällaisina olosuhteina on pidettävä ainakin ulkomaalaisen perusteltua pakottavaa tarvetta päästä lähtemään koti- tai vakinaisesta asuinmaastaan 30 §:ssä tarkoitetun vainon pelossa.”

Tätä on sikäli valiokunnassa muutettu, että 64 c §:n armahdusmomentti on siirretty tahallisen ja hyötymistarkoituksessa tehdyn rikoksen eli 64 §:n 2 momentiksi ja hallituksen esityksen 64 c § eli ”Maahantulosäännösten rikkominen” on poistettu vallan. Se ei sellaisenaan meikäläisen ajatustavalla merkitse mitään, vaikka näin tehtäisiinkin, vaikka tällaista lievempää pykälää ei olisi lainkaan. Mutta rikosoikeudellisesti on täysin perusteeton valiokunnan tekemä muutos, jossa hyötymistarkoituksessa tehdyn rikoksen perään liitetään armahdusmomentti. Niillähän ei ole mitään tekemistä keskenään. Tämä on aivan selvä asia. Minä käsitan, jos tämä kysytään keneltä juristilta hyvänsä, että näin ei voida menetellä.

Tämän vuoksi tulen, herra puhemies, asian yksityiskohtaisessa käsittelyssä esittämään, että 64 b § tulee hallituksen esityksen mukaisena, samoin 64 c §, jolloin myös sen 2 momentti tulee oikeaan kohtaan, yhden vuoden rangaistuksen jatkoksi. Tämä merkitsisi silloin sitä, että valiokunnan mietinnössä 64 c §:nä oleva menettämisseuraamus muuttuisi numeroinniltaan 64 d §:ksi.

Tässä ei ole mistään jekusta kysymys, vaan ihan rikosoikeudellisten perusteiden sattuman-

varaisesta rikkomisesta. Minä toivoisin, että hallitusryhmien kansanedustajat valiokunnassa tämän asian hallituspuolueiden osalta käsittelevät ennen äänestystä ja että tämä asia tulisi näin muutettua. Silloin asiat ovat kohdallaan.

Toki tähän tulee yhden vuoden rangaistuksella oleva lievempi rikos laittomasta maahantuonnista, mutta olkoon se meidän humanistien suuri kädenojennus tässä lainsäädännössä erityisesti ruotsalaisen kansanpuolueen suuntaan. Me annamme periksi, kunhan vain laki tulee säädettyä niin, kuin se rikosoikeudellisten periaatteiden mukaan kuuluu, eikä sillä tavalla kuin se on hallintovaliokunnassa tehty, jossa ei ehkä ole ollut juristia lainkaan. Minäkään en ole juristi, olen kansanjuristi, mutta nimismies Vistbacka on juristi. Olen hänen kanssaan keskustellut asiasta, ja näin hänkin tämän asian näkee olevan.

Ed. Vistbacka: Herra puhemies! Kuten asian ensimmäisessä käsittelyssä totesin, valiokunta on tässä lähtenyt yhdistelemään hallituksen esityksestä 64 b ja 64 c §:t ja sotkenut tavaltaan asiat sillä tavoin, että varmasti tulee käytännön sovellutuksessa ongelmia. Valiokunta lienee tällä halunnut nimenomaan sitä, että jos on lieventäviä asianhaaroja, ne otetaan huomioon rangaistuksessa. Mutta rikoslain yleisissä opeisahan ja nimenomaan rikoslaissa on säädetty se, että lieventävät ja koventavat asianhaarat on otettava huomioon niin kuin asiaan kuuluu, eli nimenomaan luvattoman maahantulon edistämisen yhteydessä. Mutta kun hallituksen esityksen 64 c §:n 2 momentti on siirretty siihen kohtaan, jossa sanotaan ”hankkiakseen itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä”, niin tämä tuottaa sen ongelman, joka vesittää alkuperäisen tarkoituksen, mikä hallituksen esityksen 64 b §:ssä oli. Normaalisti nimenomaan rikoslain säätämisen yhteydessä eri pykälissä kerrotaan, mikä on vakavampi rikos, ja siinä on oma otsakkeensa, ja sitten on myös lievempi, eli aivan kuten hallituksen esityksen 64 b ja 64 c §:issä on ollut. Mielestäni hallituspuolueiden kannattaisi harkita nyt vakavasti sitä, että tämä voitaisiin näiden kahden pykälän osalta muuttaa hallituksen esityksen mukaiseksi. Se pykälä, jonka valiokunta on lisännyt 64 c §:ksi, olisi 64 d §.

Ed. Pulliaisen: Arvoisa puhemies! Jos kunnianarvoiset SMP:n kansanedustajat ovat tässä asiassa oikeassa, niin hallintovaliokunta täydellisyyspyrkimysään on karahtanut tulok-

seen, josta teknisestä osaamisesta annetaan 4,7 ja taiteellisesta vaikutelmasta 4,8 pistettä, kun meillä oli selvä 6,0 tavoite. Minä uskon, että kaikki maailman juristit yhtyvät ja selvittävät tätä seuraavan yön aikana.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

2) Ehdotus laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 47

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 9

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 9. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. S-L. Anttila: Arvoisa puhemies! Aivan lyhyesti totean, että tällä uudistuksella on tarkoituksena nimenomaan maanmittauslaitoksen piirihallintoa organisoida uudelleen tavoitteena tehokkaampi toiminta ja sitä kautta myös säästöt. Tässä myös mahdollistetaan tällaisen sopimuksen tekeminen, jolla kunnat voisivat ostaa kiinteistöinsinööripalveluja maanmittaus-toimintaan perehtyneiltä kiinteistöinsinööreiltä, mikä omalta osaltaan myös tähtää siihen, että toimintaa voidaan tehostaa. Pitkälti tämä on tekninen uudistus, mutta tuo tullessaan myös säästöjä.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 10, 11, 13, 15, 20 ja 21 §, 49 a § ja sen edellä oleva alaotsikko, 52—54, 71, 79, 91, 93, 97 ja 98 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotukset laiksi maanmittauslaitoksesta annetun lain 2 ja 4 §:n ja laiksi kaavoitusalueiden jakolain 2 a §:n muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 48

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 10

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 10. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 2 ja 4 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä toisen lakiehdotuksen 2 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti huomiseen täysistuntoon:

4) Liikennevaliokunnan mietintö n:o 5 (HE 35)

5) Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 5 (HE 68)

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna torstaina kello 13.

Täysistunto lopetetaan kello 18.07.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jouni Vainio

